

Årsmöte

för
Stackmora
bystugeförening
10 mars kl 19.00
i Stackmora bystuga

- Årsmötesförhandlingar
- Dragning på 2013 års medlemsnummer
- Nyinflyttade i byn hälsas extra välkomna
- Kom med idéer till verksamhet i bystugan

Alla hälsas välkomna

Uthyrning av bystugan

Priser och villkor se hemsidan: www.bygdegardarna.se/stackmora

Medlemmar reducerad avgift.

Uthyrare: Britt-Marie Emilsson, 070-526 79 29

Hemsida: www.bygdegardarna.se/stackmora

Facebook: Stackmora bystugeförening

Stackmorabladet

Information till byns befolkning
nr 1/2014

Sparkåkning fredag 14 februari

- * Start ca kl 19.00 från ishockeyplan.
 - * Tipspromenad i månens och marschallernas sken.
 - * Startkort för tipspromenaden kostar 10 kronor.
 - * Stor brasa för korvgrillning.
- * Dragning av vinnare på startkorten.
- * Medtag: ficklampa, spark, dryck, korv och bröd.

Välkomna hälsar bystugeföreningen

Stackmora kvarn skall renoveras

När jag hörde detta blev jag jätteglad. Äntligen skulle det göras något åt vår gamla kvarn. Tidigare förslag har varit fullständigt idiotiska – en rivning och sänkning av vattennivån uppströms – allt detta enbart till glädje för fritidsfiskarna. Att bygga ett helt nytt modernt kraftverk, på bekostnad av den historiska looken och det fantastiska strömfisket – detta enbart för politiker och kapitalets vilja. Alla dessa förslag är helt förkastliga. En renovering av den befintliga kvarnen, med behållen dämmningsgräns och den fina vattenspegeln, som vi alltid har sett den vid den strida forsen i Oreälven är att föredra. Denna bild som vi alla hade så fint på våra näthinor.

Detta var ju det klart bästa förslaget. Vi hoppas verkligen att detta blir det vinnande.

Då skall alla få möjlighet att känna historiens vingslag vid ett besök där. Kvarnen skall renoveras och visas upp i sitt ursprungliga skick.

Alla som ej har haft möjligheten att se och höra när den är i arbete, skall få uppleva detta vid de årliga kvarndagarna, i en härlig septembersol som skall lysa över den och de guldgula asparna vid Oreälvens strand, några dagar i skördetidens månad.

Tänk vad många Stackmoragrabbar har fina minnen härifrån, när de med häst och vagn fick följa sin far ned till kvarnen för att mala. Att få möjligheten att återuppleva dessa gamla minnen. Komma ned till kvarnen, höra dånet från det stora vattenhjulet, se det forsande vattnet igenom de glesa golvplankorna, känna doften av det nymalda mjölet, se mjölnarens skicklighet att vika ihop säckarna i fina raka veck och vant binda ihop dem med sina grova händer. Detta skall vara alla förunnat att se och uppleva, från en för länge sedan försvunnen bondekultur.

Min far var hovslagaren i socknen, han skodde hästarna åt alla bönder. Då bönderna satt där i smedjan och

väntade, hade de all tid i världen att prata. De ägnade hela sin tid åt mig. Jag som hästintresserad grabb var alltid där i smedjan och pratade med dem. Livliga diskussioner fördes och jag försökte göra mitt bästa att hänga med i resonemanget när det pratades livfullt om hästar, skogskörning, arbetet på åkern, planering för vår och höstbruk. Allt sög jag i mig, där jag satt bredvid den kraftfulla bonden. För när jag blev stor skulle även jag bli en riktig hemmansägare och bonde med häst, vagn, åkrar, plogar och allt vad det innebar. Alla dessa samtal blev till de allra finaste och mest lärorika minnena från min barndom, vilka jag aldrig kommer att glömma.

Tack vare dessa samtal kände jag nästan alla bönder här på orten och de kände även mig som ”Josefs pöjkä”.

Många dagar efter skolan, när jag vandrade lite förstrött runt i byn i väntan på att något skulle hända, kom oftast någon av dem åkande med sin häst och vagn med sädsäckar som skulle till kvarnen för att malas. Jag var ej sen att fråga om jag då fick följa med och det fick jag. Jag blev då bondens kompis. Han lika glad som jag, att ha någon att prata med under resan dit och i den långa väntan där vid kvarnen, innan all säden blev malen.

Väntetiden på kvarnen blev oftast lång. Att titta på det forsande vattnet, lyssna på kvarnhjulets dånande eller klappa hästen, blev till slut långtråkigt. Detta trots att det även fanns gulspårvar där att titta på, den jättestora guldgula fågeln, som alltid satt där på marken och åt av all spillsäd, ändå blev väntan alltför lång. Snart nog var mjölnaren klar med alla sina vita säckar, jag

fick hoppa upp på vagnen och åka hem, då plötsligt var allt lika roligt igen.

Som avslutning vill jag berätta en liten episod, som knyter ihop mina minnen med den gamla kvarnbokens alla anteckningar.

Det var bland de första frostdagarna på den tidiga vintern, is hade bildats på ”vatthon” vid ”Nyskoga-mors”. Vi småpojkar; jag, Rö-Pajen, Ståbis-Sten-Åke, Ullbuck-Göte och Back-Åke; alla var vi där och lekte med den nyfrusna isen. Roligt hade vi och blöta blev vi upp till armbågarna. Isen var ju något nymodigt för oss i den tidiga vintern men leken tog snart slut, där stod vi med våra blöta kläder och frös. En traktor hördes komma och stannade. Det var Arvid Uleander med sin mörkgröna Bolinder-Munkteel som kom från kvarnen. Oj, vad glada vi blev när han frågade om vi ville åka med honom hem till byn. Han lyfte upp alla blöta ungar på kärran bland alla sina vita mjölsäckar och där satt vi mjukt och skönt. Oj, vad bra att få åka och inte behöva gå hem. Arvid var snäll han.

Vid en kontroll i kvarnbokens anteckningar står det mycket riktigt att Arvid Uleander hade malt sina säckar den 13/12 1955. Det var just precis den dagen, då min historia utspelade sig och knyts samman med den verkliga händelsen. Detta är ju helt fantastiskt!

Fotnot

En vattho (vattenho), är där bönderna kunde vattna sina hästar. I vägskalet vid ”Kodrag” bredvid ”Nyskoga-mors” fanns en sådan. Dessa boar, och även hästarna, är för länge sedan borta men i minnena förekomma de och kommer aldrig att försvinna eller glömmas.

Mora 31/1 2013

”Josefs pöjkä” Kjell Hansson-Talu